I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig Krayst
Dyisas, na satu dek ta nalék na ta tlo Dwata tamdò
i Fye Tulen.
2 I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan fagu
di dad tugadan salngad i ta gsulat di Mtiu Tnalùan
3 gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst. Di
kafbalingan to, sut di bel Dabid.
4 Na gablà di ktiun di kadwatan, yé gugmadèto
dun kenen i Ngà Dwata maltulus du ta mték mdà
di fati.
5 Fagu di kenen, na mdà di dagitan, banlé Dwata
agu ktoo mgimò dekan du fye mgebegu di kaftoo
na di kimen i dad to mdà di kdee banwe.
6 Na gamu déé di Roma, ta flam Dwata gamu du
fye nfun Dyisas Krayst gamu.
7 Taman, smulat agu di kdeeyu déé di Roma i
kanbong nawa na ta tlo Dwata du fye mgimò dad
ton.
Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas
Krayst mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kfasalamat Pol

8 Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata fagu di
ku Dyisas Krayst gablà di kdeeyu du ta mbel di
klamang banwe i kaftooyu.
9 Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i Dwata
gutalbahògu mdà di nawagu fagu di katdògu i Fye

Tulen gablà di Ngàan. Na gadè Dwata là glifetgu
flam gamu di dad dasalgu.
10 Fnigu di Dwata falohan agu moon lmauy
gamu.
11 Du too agu mayè samsite gamu du nun blégu
gamu mdà di Mtiu Tulus i gamfbagal gamu.
12 Ani kayègu man, satgal ato di kaftoo.
13 Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee dulêgu
maleh lmauy gamu, bay nun gamsang do. Kayègu
ku lê nun di gamu nebegu di kaftoo salngad di
nimògu di dademe ise Dyu.
14 Du nun utenggu di kdee dad to, i baling dad
to syudad, na i dad to di lagad, i baling dad to nun
gnadè, na i dad to landè gnadè.
15 Taman, minit nawagu tamdò i Fye Tulen di
gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

16 Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite i kdatah
Dwata falwà i kdee dad to ftoo, muna i dad Dyu,
na lê man i dad ise Dyu.
17 Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tamluh i
dad to. Slame fagu di kaftoo mdà di katbùan kel
di gusenan. Salngad man di Tnalù Dwata, “I to ta
tanluh Dwata, mto fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

18 Fite Dwata mdà di langit i kalbutan di salà na
di dad sasè nimò i dad to, du fagu di sasè nimòla,
magsang i kaglut.
19 I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon fbateng di
dale.
20 Mdà di kimò Dwata i klamang banwe, ta too
teen kagkahan, balù i là gagan teen salngad i

kaltulusan landè sen na i kadwatan, du yé gumite
dun di kdee ta nimòan. Taman, landè dawala.
21 Balù dilèla i Dwata, bay là dnayenla i kad-
watan, na là fnasalamatla kenen. Baling yé fan-
damla i landè gukel, na kmifuh i fandamla.
22 Manla fulung ale, bay kadì sawe book ale.
23 Là ti fnangamfùla i Dwata landè fati, baling yé
fnangamfùla dad nimòla kbaweh to, anuk, lmanaf,
na kmadaw.

24 Na mdà di kbook i dad to ani, tadè bayà Dwata
ale mimò i dad magsik knayè i nawala, na nimòla
di dademela to i dad magyà nimò.
25 Ta knagolla i kaglut gablà di Dwata, yé tlasla
dun i kakéng. Baling yé fnangamfùla i dad nimò
Dwata, ise ku i mimò kdee ayé, na kenen gten
magdayen kel di landè sen. Amén.

26 Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata ale di
dad magyà nibal i ungad. Du balù dad libun, ta là
lalòla i tagnè adat kgamit i klibunla.
27 Na salngad i dad lagi, ta là snaféda i dad libun,
bay ta yé balingla snaféd i dademela lagi mdà di
kaklantugla. I dad slame lagi, simò ale magyà
nimò. Taman, yé flayam gdawatla i gten di nimòla.

28 Na mdà di knang i dad to dmawat i glut
kaglabat gablà di Dwata, tadèan ale bayà di magsik
fandam du nimòla i là gtenla nimò.
29 Tmunà ale di kdee bung sasè, na dad magsik
nimò, na dad salà, na i klom, na i dad bisyu. Lê ale
tmunà di ksafè nawa, di kasbanò, di kasbalew, di
ksakal, na di dademe sasè nimò. Lê ale samtugad
salék,

30 safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite ale
dag, fdatahla i ktola. Sigi ale meye kfagu mimò
sasè, na là nimenla i dad tuala.
31 Ta landè fye fandamla, na là dnohòla i
dad fakangla, na landè kakdola, na landè klayù
nawala.
32 Gadèla na yé man i uldin Dwata i to mimò
gambet ayé, gten fnati. Bay baling ale fadlug
mimò i kdee sasè nimò ani, na yé too sasè du lêla
dag i dad to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

1 Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i
dademe. Du ku nukumam i dademem, bay sal-
ngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom.
2 Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to mimò
sasè i man-gu ayé gine.
3 Man nawam kè galwà ge di kukum Dwata ku
yé nimòam i nimò dad to ta nukumam?
4 Tay, sawe landè btas di ge i kakdo, klayù nawa,
na ktahà nawa Dwata. Là kè gadèam dun i kakdo
Dwata, yé malak ge du fye msal ge moon?
5 Bay too magéng ulum. Ta baling ge tamnù
kablat flayam gdawatam kadang di du kfite Dwata
i kalbutan na i tluh ukuman.
6 Du Dwata mlé ulê nimò i kat satu to.
7 Nun dad to fadlug mimò fye, na nusalla
kdatah, afè, na lawil landè fati mdà di Dwata. Na
banlén ale kafye landè sen.
8 Bay kok Dwata i katduk nawan na i kalbutan di
dad to lom na kmagol i fye, du lo yé nimòla i sasè.

9 Falnayam na fatduk i kdee dad mimò sasè, yé
muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu.
10 Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na ktanak
nawa i kdee mimò fye, yé muna i dad Dyu, kafnge
ayé, i dad ise Dyu,
11 du i Dwata, là ti mungulan.

12 I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay là fdàan
dun di uldin Mosis du ise dale gugtadèan. Bay i dad
Dyu gamsalà, yé gufdàan i kukuman dale di uldin,
du dale gugtadèan.
13 Du ise dad to lo flinge di uldin mgimò tluh di
kanfe Dwata, bay i dad to mimen.
14 I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè i uldin, bay
ku mdà di klaan nawala mimò man i uldin, yé ta
mgimò uldinla, balù ku landè dale uldin.
15 Fagu di ldamla, gfitela na ta gsulat i uldin di
nawala. I fandamla lê gfite i kaglut i man-gu ani,
du slaan nsenan ale, na slaan knangan ale.
16 Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel kadang di fulé
du, i dad fandam buni dad to, nukum Dwata fagu
ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

17 Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam i uldin,
na dagam i kaftoom di Dwata.
18 Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di uldin.
Ta gadèam i tluh.
19 Yé fandamam, ge tong malak i dad butè, na
lwa ge di gukmifuhan.
20 Na ge satu to tamdò di dad to landè gnadè, na
di dad ngà. Ta gadèam déé di uldin i sikof gnadè na
kaglutan.

21 Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam i ktom? Yé
tdòam, là fakay tmaku. Kan ku sana ktakum?
22 Yé tdòam là fakay lmafà yaan. Kan ku sana
klafàam yaanam? Ise yé manam niwasam i dad
ise glut dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad
gumangamfùla?
23 Fdag ge du ge gugtadè i uldin. Kan ku fyàam
Dwata fagu di klafàam i uldinan ayé?
24 Du yé man i Tnalù Dwata, "Sanlen i dad ise
Dyu i dagit Dwata du mdà di gamu dad Dyu."
25 Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i ilè di
laweh i lagi. Bay ku lnafàam i uldin, fye fa nang
ge fimò ilè di laweham.
26 I dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku sikof
kimenla i uldin, di kite Dwata dale, ta nun ilè di
lawehla.
27 Taman, gamu dad Dyu, yé mukum gamu dad
ise Dyu du lnafàyu i uldin balù ku gamu gugtadèan
na ta nun ilè di lawehyu. Bay dale, nimenla i uldin
balù landè ilè di dale laweh.
28 I glut Dyu, ise ku mdà di katbulan ku demen i
kfimò ilè di lawehan.
29 I glut Dyu, dunan i to falami i fandaman mdà
di Tulus Dwata, ise fagu di uldin ta gsulat. Dwata
i dmayen kenen, ise ku to.

3

1 Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise Dyu? Na nun
kè gukmamu i kfimò ilè di laweh?
2 Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig
Dwata i Tnalùan.
3 Dét kibò du i dademe, là gsalig ale? Yé kayèan
man ani kè mdà di là kimenla, ta là dnohò Dwata
i fakangan?

4 Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen kéng i
kdee dad to. Salngad i man di Tnalù Dwata,
“Di kdee manam, fitem i katluham. Ge gmagan ku
nukumla ge.”
5 Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh
Dwata, fakayto man kè là tluh Dwata di kaflaya-
man gito? (Lo kastulen to ani).
6 Là fakay man na là tluh Dwata, du kaflingenta
dun, ku là tluhan, ta là gtenan mukum i dad to di
klamang banwe.
7 Bay ku fagu di ktulento kéng, baling midul kite
kdatah Dwata mdà di toon kafbateng i katluhan,
kan ku nukuman ato salngad i to gamsalà?
8 Kan ku là balingto man, “Mimò ato sasè du fye
lamwà i fye?” Nun dad to tmifù do, du yé galgu tdò
kun. Fye ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

9 Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu di dad
ise Dyu? Là. Du ta man-gu di muna i kdee dad to
slame magfasak di salà, balù ku Dyu ku demen ise
Dyu.
10 Du ani man di Tnalù i Dwata,
“Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.
11 Landè galmabat, na landè mngabal i Dwata.
12 Gsalà i kdee, na ta tnagakla i Dwata. Landè
mimò fye, balù satu.
13 I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gnamitla i
dilàla lmimbung. Na samfut di salékla i alas
ulad.
14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
15 Na too ale mlal manò.
16 Na too ale mebe kalmo na ksamuk, balù nè
gusalula.

17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
18 Na là fulung ale likò di Dwata.”
19 Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin, yé gugtadèan
di dad to mimen i uldin du fye landè dawato, na
glam di kukum Dwata i klamang banwe.
20 Du landè to mgimò tluh di kanfe Dwata fagu di
kimenan i uldin. Lo yé nimò i uldin, dunan fdilèan
di dad to i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò tluh i
dad to. Ise ku yé gufagun dun di uldin. I uldin na i
dad tugad Dwata fbateng i dalan ani.
22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu di kaftoola di
ku Dyisas Krayst. Nimòan ani di kdee ftoo di ku
Krayst du landè gusahal i kdee dad to,
23 ta gamsalà i kdee, na gawag ale di knayè
Dwata.
24 Bay mdà di kafye Dwata, mgimò ale tluh fagu
di ku Krayst Dyisas, i falwà dale.
25 Blé Dwata Krayst du fye fagu di kfalohan i
litèan, magfasinsya dad salà i dad to ftoo di kenen.
Yé duen Dwata mimò ani du fye fiten i katluhan.
Di muna, tadèan bayà i salà du mdà di ktahà
nawan.
26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten katluh
i kukuman di ta nawan ani, du too kenen tluh, na
kenen i lê mimò tluh i kdee ftoo di ku Dyisas. Bay
ani, ta là bayàan i salà du fye fiten i katluhan. Na
nimòan tluh i kdee ftoo di ku Dyisas.
27 Taman, nun kè gumdàto fagdag? Landèan.
Fakay kè ku fagdag ato mdà di kimento i uldin? Là.
Yé duento là gafagdag du ta tanluhan ato lo fagu di
kaftooto.

28 Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh i dad to
lo mdà di kaftoola, ise mdà di kimenla i uldin.
29 I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè? Ise. Lê kenen
Dwata i dad ise Dyu, du kenen Dwata i kdee.
30 Du lo satu i Dwata di kdee dad to, i baling
Dyu ku demen ise Dyu, du nimòan ale tluh mdà di
kaftoola ku Dyisas Krayst.
31 Yé kayèmi man kè ta tnagakmi i uldin du ta
ftoo gami? Là, bay balingmi too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

1 Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham i
gutambulto?
2 Ku ta tluh Abraham mdà di nimòan, fakay ke-
nen fagdag, bay landè gutadagan fagdag di kanfe
Dwata.
3 Du man i Tnalù Dwata, “Ftoo Abraham di
Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata tluh
kenen.”
4 Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise ku tadè blé,
du ulê i kaflayaman.
5 Bay i to là smaligan di nimòan, bay fantoon i
Dwata mimò i dad gamsalà tluh, mdà di kaftoon
ayé, man Dwata ta tluh kenen.
6 Yé gumtatek i man Dabid di ktulenan gablà di
klehew galyalo i dad to ta man Dwata tluh ise mdà
di balù dét i nimòla, salngad i manan di tmadol ani,
7 “Too fye nawa i dad to ta lnifet Dwata i kaglafàla,
na i dad salàla, ta flanasan.
8 Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad
salàan.”

9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa man Dabid ani
i dad to ta fimò ilè di lawehla? Là, bay lê man i
dad to landè ilè. Du salngad i man-gu gine mdà di
Tnalu Dwata, “Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di
kaftoon, ta man Dwata tluh kenen.”
10 Kilen i kgimò Dwata ani di kenen? Di lam
Abraham là fimò ilè di lawehan, ku demen di ta
kafngen? Dunan, di laman là fimò ilè di lawehan.
11 Muna i kaftoon, gfulé i kfimòan ilè. Na i
ilè ayé gugmadè dun ta sana tluh kenen di kite
Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abraham mà i
kdee ftoo, balù dad to landè ilè di lawehla. Na fagu
di kaftoola, ta mgimò ale tluh di kite Dwata.
12 Na lê kenen mà i dad to ta fimò ilè di lawehla,
ise ku yé duenan du mdà di kfimòla ilè, bay du ta
ftoo ale salngad di kaftoo Abraham di laman là fa
fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad belan,
gfunla i banwe. Ise mdà di kimenan i uldin,
bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man Dwata tluh
kenen.
14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad fakangan di
dad to mimen i uldin, landè gukmamu i kaftoo, na
landè btas i fakang.
15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin, du landè
lnafà moon ku landè uldin.
16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo du fye
too gadè tadè blé ani di kdee dad bel Abraham, ise
ku lo di dad to mimen i uldin, bay lê man di kdee
dad to ftoo salngad ku Abraham. Du Abraham mà
i kdee dad to ftoo.

17 Salngad i man di Tnalù Dwata, “Nimòta ge mà
i dee bung to.” Taman, Abraham i màto di kanfe i
Dwata fantoon, dunan i Dwata mték dad mati, na
mimò i kalbong kdee fagu di talùan.
18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè fande-
nan du ta tua. Na fagu déé, mgimò kenen mà i dee
dad to salngad man di Tnalù Dwata, “Mdà di ge,
mbel i dee dad to salngad i kdee blatik di langit.”
19 Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là mag-
sud i kaftoon balù ta là gaganan fngà i yaanan Sara
du ta tua kenen, na Sara, tagnè là mngàan.
20 Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan dnohò
Dwata i fakangan di kenen. Du i kaftoon mlé
kenen kgis, taman dnayenan i Dwata,
21 du landè ti kalwe nawan di kdohò Dwata i
fakangan.
22 Taman, man Dwata tluh Abraham mdà di
kaftoon.
23 I talù, “Man Dwata, tluh kenen,” ise ku lo
kenen gugtadèan.
24 I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò Dwata tluh
du ta fantooto i mték ku Dyisas, i Amuto, mdà di
fati.
25 Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan
kenen du fye gimò Dwata ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di kaftooto,
ta safye ato i Dwata fagu di Amuto Dyisas Krayst.
2 Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i Dwata i ta
gumnèto ani. Taman, lehew ato famden i kgaginto
di kdatahan.

3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du gadèto
i dad kaflayam, yé tamdò gito fagtayud.
4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i klehewan
mlé gito fangden.
5 I fangden ani, là fyàan ato, du ta kok Dwata i
kakdon di nawato fagu di kafnèan di gito i Mtiu
Tulus, i ta blén di gito.
6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto, bay
kanto kel i bang ta fala nalék, fafati Krayst di dad
to gamsalà.
7 Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i satu to
tluh. Keng nun mayè fafati mdà di kakdon i satu
to fye balun.
8 Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du di
lamto gamsalà, fafati Krayst di gito.
9 Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato tluh di
kanfe Dwata. Taman, ta tooto gadè galwà ato di
kalbut Dwata fagu di kenen.
10 Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta nimòan
ato i dademen sakdo fagu di kfati i Ngàan. Taman,
ta tooto gadè galwà ato fagu di któk Krayst.
11 Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du mdà di nimò
Dwata fagu ku Dyisas Krayst, dunan i ta samfye
gito di Dwata.

Adan na Krayst

12 Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di satu to,
na i salàan mebe fati. Na mdà dini, ta gafat i fati di
kdee dad to, du ta gamsalà i kdee.
13 Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam Dwata
là mlé i uldin. Bay di laman landè uldin, tadèan
bayà i dad salà.

14 Bay mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad
to, balù ku là salngad salà nimòla di salà Adan di
klafàan i man Dwata di kenen.
Na Adan gugaflingen i sanfatanla.
15 Bay là salngad ale du là fakayto sansngad i
salà Adan na i tadè blé Dwata. Balù dee mati mdà
di salà i satu to, bay too bong kafye Dwata na i
tadèan blé fagu di kafye Dyisas Krayst.
16 Mahal i ulê tadè blé Dwata, na mahal i ulê salà
Adan. I ulê i salà Adan dunan i kaflayam. Bay i ulê
i tadè blé Dwata dunan ta lnifetan i dee salà nimò
i dad to.
17 Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu di
salà i satu to. Bay too bong ulê i nimò satu To,
dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i kafye
Dwata na ta safye di kenen, fdatahan ale fagu ku
Krayst.
18 Taman, mdà di salà i satu to, dunan Adan,
maflayam i kdee, na salngad déé, mdà di fye nimò
i satu To, dunan Krayst, gamdawat kagalwà na
nawa i kdee dad to ftoo.
19 Na mdà di là kimen i satu to, mgimò gamsalà i
kdee dad to. Na salngad déé, mdà di kimen i satu,
mgimò tluh i kdee dad to ftoo.
20 Kanto nun uldin, ta baling midul i kaglafàla,
bay ku nè gubong i salà, baling too bong fa i kafye
Dwata.
21 Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati, bay yé
gnamit i kafye Dwata mebe gito i katluh, na neben
ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst, i
Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

1 Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug ato di
kimò salà du fye midul i kafye Dwata?
2 Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét
kibòto fadlug mnè di salà?
3 Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyag di ku Krayst
Dyisas, ta lê ato sasatu di kenen di kfatin.
4 Di kaglutan, ta mati ato na lbang magin di
kenen fagu di kbunyag, du fye ku dét kibò i Mà
mték ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i
ktékan gito di falami nawa.
5 Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu di
ktékan.
6 Na gadèto ta fnatak i labi ktoto magin ku Krayst
du fye mati i ungadto fnò salà, na ta là fnasak i salà
ato.
7 Du ta landè gagan i salà di to ta mati.
8 Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto lê ato
mto magin kenen.
9 Du gadèto Krayst ta nték di fati, na ta là lêan
mati, na ta landè gnagan i fati di kenen.
10 Lo sulêan mati di salà i kdee, na i lawilan ani,
gnamitan flehew i Dwata.
11 Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di salà,
ta mati gamu, bay di Dwata, mto gamu fagu ku
Krayst Dyisas.
12 Taman, nangyu faloh i salà mebe i lawehyu
nun fati, tàyu gimen sasè knayè i ungadyu.
13 Na nangyu lê blé balù dét alel i lawehyu du
gnamit di kimò salà. Bay bléyu i ktoyu di Dwata,
du fye gnamit di tluh nimò, du ta nték gamu di fati.
14 Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin
Mosis mebe gamu, bay i kafye Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

15 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Mimò ato
salà du ta ise uldin mebe gito, bay i kafye Dwata?
Là fakay!
16 Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu.
Ku yé nimenyu i salà, fasak gamu i salà, na yé ulêan
fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan, nimòan
gamu tluh.
17 Bay salamat di Dwata du balù fasak gamu i
salà di muna, bay ani, ta nimenyu mdà di nawayu
i dad tdò ta dnawatyu.
18 Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà, na ta
mgimò gamu dad fasak i katluh.
19 (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu btal
kastulen i to tanà). Di munan, yé gumléyu i ktoyu
di dad magsik na dad sasè nimò. Na fye ku salngad
ayé i kabléyu i ktoyu di Dwata du fye mgimò gamu
dad fasak i tluh nimò na i mtiu knayè Dwata.
20 Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak i
katluh.
21 Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu di
muna i ta kyàyu ani? Landèan, lo fati.
22 Bay ani, ta galwà gamu mdà di kagfasakyu di
salà, na ta fafasak gamu di Dwata. Na yé balas
gdawatyu dunan i ktiu, na yé ulêan nawa landè
sen.
23 Du i ulê i kimò salà dunan i fati, bay i tadè blé
Dwata dunan nawa landè sen fagu di ku Krayst
Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

1 Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta gadèyu i fan-gu
man, du ta gadèyu i uldin. Yé klo i uldin mebe dad
to di klola mto.
2 Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man i uldin
mnè kenen di lam falel i yaanan di laman mto. Bay
ku ta mati i yaanan, ta galwà kenen di uldin gablà
di kaswè yaan.
3 Taman, ku magin kenen di mahal lagi di laman
fa mto i yaanan, yé katlo dun lmafà. Bay ku ta mati
i yaanan, galwà kenen, na là lmafàan balù ku nun
mahal lagi i mwè dun yaan.
4 Salngad ayé i gamu kagkah, dad flanekgu.
Gablà di uldin, ta mati gamu du glam gamu di
laweh Krayst, na ta kenen mfun gamu, dunan i ta
mték mdà di fati du fye nun gukmamu Dwata gito.
5 Du di lamto lmalò i nimò knalam i ungadto,
mdà di kgadèto i uldin, baling midul i ayèto mimò
sasè. Na yé gugafatto di fati.
6 Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là magfasak
ato déé. Ta ise labi uldin i lalòto, bay i falami kto
blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

7 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè kè i
uldin? Là. Balù do, ku ise mdà di uldin, là dilègu i
salà. Ku là man i uldin, “Nang ge mibal,” là gadègu
moon ku sasè i mibal.
8 Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat i sahal kibal
di ktogu. Yé mlé lawil di salà i uldin.
9 Do di muna, di lamgu là gmadè i uldin, di
fandamgu, mto agu. Bay kanto kel i uldin, ta msut
i salà, na ta gadègu mati agu.
10 Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa, bay
balingan agu nebe di fati.

11 Du i salà, lnimbungan agu fagu di uldin, na lê
fagu di uldin, fnatin agu.
12 Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê mtiu, tluh, na
fye.
13 Yé kè knayèan man ayé, yé mebe do di fati i
fye? Là. Bay gnamit salà i fye mebe fati di do du
fye too gadè i glut adat i salà. Taman, fagu di dad
dek i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

14 Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata, na too fye.
Bay do, lo agu btal to fasak di salà.
15 Là glabatgu i ktogu, du là nimògu i knayègu
nimò. Baling yé nimògu i kdee là knayègu.
16 Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani, yé
gumite dun na i kafaldamgu tluh i uldin.
17 Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà mnè di
do.
18 Gadègu landè fye dini di do, dunan di labi
ktogu, du balù nun ayègu mimò fye, là gagan-gu
mimò dun.
19 Là sa gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta balinggu
gimò i sasè là knayègu nimò.
20 Ku nimògu i là knayègu nimò, yé kayègu man,
ise ku do mimò dun, bay i salà mnè di do.
21 Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu. Ku
mayè agu mimò fye, faglad i sasè, na yé balinggu
gimò i là knayègu.
22 Mdà di lam i nawagu, too agu mayè di uldin
Dwata.
23 Bay lê dini di do i satu magot, i samfati
knayègu, na yé fmasak do di kgis i salà di lam i
lawehgu.

24 Too agu magakdo! Simto falwà do di lawehgu
ani i mebe do di fati.
25 Salamat di Dwata du kenen i falwà do fagu di
Amuto Dyisas Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu,
nimen-gu i Dwata, bay i lawehgu, nimenan i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

1 Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu di ku
Krayst Dyisas.
2 Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé gito nawa fagu
di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ta lêan agu falwà
di kagot i salà na fati.
3 I là gimò i uldin du mdà di klungay i to tanà, yé
nimò Dwata. Nukuman i salàto fagu di kdekan i
Ngàan salu dini du fbaling to tanà du fye gafalmon
i salà.
4 Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni i uldin dini di
gito i lmalò di knayè i Mtiu Tulus, ise knayè i labi
ktoto.
5 Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé fandaman
i kdee knayè i labi kton. Bay nè to lmalò di knayè i
Mtiu Tulus, lo yé fandaman knayè i Mtiu Tulus.
6 I to, lo yé fandaman i knayè i labi kton, yé
gugafatan i fati. Bay i to, lo yé fandaman i
knayè Dwata, yé gugafatan nun nawan na nun
ktanakan.
7 Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i labi
kton, knangan i Dwata, du là nimenan i uldin
Dwata, na too ti landè kibòan mimen dun.
8 I to lmalò di knayè i labi kton, là gaflehewan i
Dwata.

9 Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi ktoyu du ta
yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku glut ta déé i Tulus Dwata
di gamu. Na i to là mnè di kenen i Tulus Krayst, ise
kenen nfun Krayst.
10 Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta mati i
lawehyu ulê i salà, bay mto i layefyu du ta nimò
Dwata gamu tluh.
11 Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dyisas Krayst
ta mnè di gamu, i Dwata ayé lê mlé nawa di dad
lawehyu fagu di Mtiu Tulus i mnè di gamu.
12 Taman, ta landè ktooto lmalò i labi ktoto du ta
nsò Dwata ato.
13 Du ku yé lalòyu i labi ktoyu, yé gukelyu di fati.
Bay ku fnatiyu i dad sasè nimò ungadyu fagu di
Mtiu Tulus, yé gukelyu di nawa landè sen.
14 I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà
Dwata.
15 Du i Tulus blé Dwata di gamu, là nimòan gamu
fasak mgikat di klikò, bay nimòan gamu dad ngà
Dwata. Na mdà dini, ta fakayto mni tabeng di
Dwata di kmanto dun, “E Mà.”
16 I Tulus ayé sasatu di nawato du fgadèan ta dad
ngà Dwata ato.
17 Du ta ngà Dwata ato, taman gfunto i kdee
kafye tagàan di dad ton, na lêto gfun i tagàan di ku
Krayst, du ku gagin ato di dad kaflayam Krayst, lê
ato gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto di
nawan ani, là gwèan i bong kdatah fite di gito
kadang.
19 I kdee nimò i Dwata, too minit nawala fatan i
du Dwata fite i dad ngàan,

20 du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di kalmo, ise
ku mdà di dale knayè, bay mdà di knayè Dwata.
Bay balù ku yé kagkahla, nun fandenla,
21 kel i du, falwàan i kdee ta nimòan di kagfasakla
di kalmo, na gakuf ale di bong kafye gdawat i dad
ngà Dwata.
22 Na gadèto i kdee dad nimò Dwata, dmalong di
katduk salngad i libun fan sut ngàan.
23 Na ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i dmalong,
bay lê man gito i ta gamdawat i Tulusan, dunan i
ta funa blé Dwata gito, du too ato dmalong lamto
fatan i ksikof i kafalwàan gito, na i kfalamin i
lawehto.
24 Du galwà ato mdà di knun fandento. Bay ku
ta sanato teen i fandento, ta là tlo dun fanden, du
ta teen.
25 Bay ku fandento i là fa teento, fantahàto
nawato fatan dun.
26 Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng gito di
klungayto. Du là gadèto ku dét i gtento fni, taman
i Mtiu Tulus tmabeng gito mni di Dwata magin
dingasan, na gnamitan i dad talù là gaganto man.
27 Na gadè Dwata i mnè di nawato, na gadèan ku
dét fandam i Mtiu Tulus du dnasal Tulus i dad ton
di Dwata lmalò di knayèan.
28 Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata du gam-
fye di gito i kambong dun nawa, dunan i kdee ta
tlo mdà di knayèan.
29 I dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing du fye
salngad ale di Ngàan du fye i Ngàan mgimò i too
twege di kdeela saflanek.
30 Taman, tlo Dwata i dad to ta falan tanfing. Ise
ku lon ale tlo, bay lêan ale nimò tluh, na faginan

ale di kdatahan.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

31 Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto? Du
Dwata i msen gito, simto i gmagan falmo gito?
32 Du là klen Dwata i Ngàan, bay balingan blé di
fati mdà di kdeeto, baling yé klenan kè di gito i
kdee fnito?
33 Simto i gamlas tmifù i dad to ta nalék Dwata?
Dwata man dun landè salàla.
34 Taman, simto i mukum na falmayam dale? Ise
ku Krayst Dyisas, du kenen i fafati, na nték, na ditù
kenen gsen di kwanan Dwata du mni di Dwata
gablà di gito.
35 Dét gmagan samkah gito di kalbong nawa
Krayst gito? Ksamuk kè, ku demen klimah, ku
kaflayam, ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku kfati?
36 Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,
"Du mdà di ksasatumi di ge, fanla gami fnati
tnadak du. Yé kibòla gami, salngad dad
bilibili fanla tnatê."
37 Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun sikof
katuto fagu di kambong gito nawa.
38 Du toogu gadè landè balù dét samkah gito di
kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen dad
kasaligan Dwata, demen i dad busaw, demen i
kdee di mdu ani, na i dad mkel di fulé du.
39 Na balù di tah kmawang, ku demen di lam i
tanà, landè balù dét di kdee nimò Dwata i gmagan
samkah gito di kakdo Dwata ta gfunto fagu ku
Krayst Dyisas, i Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

1 Krayst ta mfun do, taman glut i man-gu. Là
tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal i Mtiu Tulus,
na yé fgadè i là ktulen-gu kéng.
2 Too sè klidùgu na malbà nawagu,
3 du mdà di dad flanekgu, dunan i dad Dyu. Yé
fandamgu baling fye ku do i falnayam Dwata, na
sankahan agu mdà ku Krayst, syan galwà ale dale.
4 Dale i bel Israél. Ta tnabò Dwata ale, ta fiten i
kdatahan di dale, na ta mimò kenen kasafnè ma-
gin dale, na ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan
i glut kfagu mangamfù di kenen, na ta gdawatla i
dad fakangan.
5 Dale dad bel Abraham na i dademe gutam-
bulla, na mdà di dad bella, sut Krayst, i Dwata
magot kalbong kdee na magdayen kel di landè
sen. Amén.
6 Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang Dwata du là
ti kdee bel Israél ngà Dwata.
7 Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham i dad
ngà Dwata. Bay yé man Dwata di ku Abraham, “Lo
dad bel Isaak i dnilègu belam.”
8 Yé gumtatekan i dad to sut di tagnè kagkah i
to tanà, ise i dad ngà Dwata. Bay i dad sut mdà di
fakang Dwata, dale dnilè dad glut bel.
9 Du i fakang Dwata, dunan ani: “Ku ta ftoh i
butang, samfulê agu, na mngà Sara lagi.”

10 Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbatengan di
ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak, i gutambulto.
11 Di là fa sut i dad ngà ayé, na taman là fa
gamgimò ale fye demen sasè du gdohò i knayè
Dwata di kalékan dad to. Ise mdà di nimò, bay mdà
di katlo Dwata.

12 Ta manan di ku Rébéka, “I twege talbahò di
twalin.”
13 Man i Tnalù Dwata, “Bong nawagu ku Dyékob,
tukay nawagu ku Isaw.”
14 Fakayto man kè là tluh Dwata du nun nungu-
lan? Là.
15 Du ani man Dwata di ku Mosis, “Kandogu
i knayègu kando, na kanbonggu nawa i knayègu
kanbong nawa.”
16 Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di knayè
ku demen di nimò i dad to, bay fdàan di kakdon.
17 Du man i Tnalù Dwata di harì di Idyip, “Ta
nimòta ge harì du fye fitegu i kaltulusgu fagu di ge,
na fye fdilègu i dagitgu di klamang banwe.”
18 Taman, kando Dwata i knayèan kando, na
fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

19 Keng nun tmimel i man-gu ayé gine, manan,
“Kan ku dnuen Dwata i dad to? Nun kè to gamsang
di knayè Dwata nimò?”
20 Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge to. I
kulang tanà, là fakayan man di to mifil dun, “Kan
ku ani kibòam do?”
21 I to mifil kulang, nun ktoon tamngà i tanà
nifilan, i satu too mabtas, na i satu, là.
22 Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé kayèan, fiten
i kalbutan, na fdilèan i kaltulusan di dad to gten
falnayam, bay flon fantahà i nawan di dale.
23 Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan di gito
dad kandon, dunan i dad to fatlagadan dmawat i
kdatahan.
24 Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà di dad Dyu,
bay lê man mdà di dad ise Dyu.

25 Ani manan di libru Hosiya,
“Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna, na lêgu kanbong nawa i dad to là kanbonggu nawa di muna.
26 Na i dad to di banwe gumanan dun dale, ‘Ise dad tota gamu,’ bay ani, ta tlo ale dad ngà i mto Dwata.”
27 Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel Israél, manan,
“Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak di kilil mahin, bay là dee i galwà.
28 Too mlal gdohò i kablé Dwata i ukuman di klamang banwe.”
29 Too gdohò i fala man Isaya,
“I Amu too maltulus, ku sandulêan falmo i dad belto, ta salngad ato moon di Sodom na Gomora.”

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

30 Taman, ani i fakayto man. I dad to ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di kanfe Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo.
31 Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale tluh fagu di kimen i uldin, baling dale là gamdawat katluh.
32 Kan? Du i kafakgisla, là fdàla dun di kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul ale di batu,
33 du yé man di Tnalù Dwata,
“Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i dad to, i batu gafaglakob dale. Bay i ftoo di kenen, là gsalan.”

10

1 E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu galwà i dademegu Dyu, na fakgisgu ale dnasal di Dwata.

2 Balù do, gadègu too ale mayè lmalò di Dwata,
bay i klalòla, là fdàla dun di too glut tdò.
3 Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad to tluh. Yé
balingla gnamit i dale kfagu. Taman, là lmalò ale
di kfagu Dwata mimò dad to tluh.
4 Du Krayst ta dmohò i uldin du fye i kdee ftoo,
mgimò tluh di kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

5 Ani i sulat Mosis gablà di dad to mayè mgimò
tluh fagu di kimenla i uldin, “Nè to mimen man i
uldin, klonto lmalò dun.”
6 Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad to
mgimò tluh fagu di kaftoo, “Nang man nawam,
simto i myak di langit du fye neben Krayst tufa?”
7 “Na nang man nawam, simto i tufa di Hadis du
fye ntékan Krayst mdà di fati?”
8 Bay ani i manan, “Mdadong di ge i Tnalù Dwata
du déé di salékam na di nawam.” Yé kayèan man, i
Tnalù tdòmi gablà di kaftoo.
9 Galwà ge ku tulenam Dyisas i Amu, na fantoom
mdà di nawam ta nték Dwata kenen di fati.
10 Du mdà di nawato i kaftooto, na yé ulêan ta
tluh ato di kanfe Dwata na ta galwà ato du tulento
i fantooto.
11 Du yé man di Tnalù Dwata, “I ftoo di kenen, là
gsalan.”
12 I kdee glam dini, du landè gusahal i dad Dyu
na i dad ise Dyu. Du i Dwata, Amu i kdee, kenen
mlé kafye di kdee tamlo di kenen.
13 Du ani man di Tnalù i Dwata, “I kdee tamlo di
dagit i Amu, galwà ale.”

14 Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là ftoo ale?
Na dét kibòla ftoo ku là lingela i Tnalù Dwata? Na
dét kibòla lminge ku landè tamdò dun di dale?
15 Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata ku landè
mdek to tamdò? Man i Tnalù Dwata, "Too fye mite
i dad to tamdò i Fye Tulen."
16 Bay nun là dmawat i Fye Tulen, salngad i man
Isaya, "Simto ftoo di tdòmi?"
17 Taman, yé gumdà i kaftoo di kaflinge i Fye
Tulen fagu di katdò gablà ku Krayst.
18 Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i tdò? Yé
man i Tnalù Dwata ta lingela,
"Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i tdòla."
19 Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to Israél?
Tmimel Mosis fagu di Tnalù Dwata, manan,
"Gnamitgu dad to là fakay matlo satu banwe du
fye mafè nawayu dale, na fagu di kakdogu
i dad to landè gnadè, nimògu i kalbutyu
dale."
20 Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani,
"I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta fite agu
di dad to là smalek gablà di do."
21 Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata gablà di
dad bel Israél,
"Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na magéng
ulu fye fdadong ale di do."

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

1 Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè i dad
Dyu? Là! Balù do, to Israél agu, na satu bel
Abraham, na tubad Bénhamin.

2 Là ti knang Dwata i dad to ta nalékan mdà di
kagatbùan. Gadèyu i man di Tnalù Dwata gablà di
ku Ilaydya di ktulenan di Dwata i sasè nimò dad to
Israél.
3 Man Ilaydya, “E Amu, ta fnatila i dad tugadam
na ta lanbàla i dad gudamsù di ge. Ta lo do i tagak,
na kayèla agu fnati.”
4 Na dét i timel Dwata di kenen? “Ta nun fitu libu
dad lagi nahalgu i là mangamfù ku Baal, i ise glut
dwata.”
5 Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani. Nun, là
dee, i nalék Dwata mdà di kakdon.
6 Yé gufdà Dwata i kalékan dale mdà di kakdon,
ise di nimòla. Du ku yé gufdàan dun di nimòla, ise
untù kakdo.
7 Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad to
Israél mite i fanngaballa, bay lo tukay i ta nalék
Dwata. I dademe, là falningela i katlo Dwata.
8 Salngad i man di Tnalù Dwata,

“Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu ani, là
mite ale, na là lminge ale.”

9 Na man Dabid,

“Magliman ale moon di kdee kanbayan i nawala.
Glakob ale moon, na falnayam.
10 Butè ale moon du fye là mite ale, na mbaling ale
bukug kel di landè sen.”

11 Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad Dyu, ta
malmo ale kè? Là! Mdà di kafagsalàla, baling
yé gamdawat kagalwà i dad ise Dyu, du fye mafè
nawa dad Dyu dale.
12 Ku mdà di kagsalà i dad Dyu, gamdawat kafye
i dad to di klamang banwe, na i kgawagla di Dwata

gamlé kafye di dad ise Dyu, midul déé i kafye gdawatla ku ta sikof kasfulê i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

13 Ani man-gu di gamu dad ise Dyu. Fasalamat agu di Dwata du dekan agu tamdò di gamu,
14 du fye mafè nawa i dademegu Dyu, na nun di dale mgebegu di kagalwà.
15 Du ku fagu di knang Dwata dale, yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét kè i ulêan ku ta dnawatan ale? Salngad ku ta banlén lawil i dad to ta mati.
16 Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata, lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.
17 Ta kanlang i dademe dad fanga mdà di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu, salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i kafye gfun i dad Dyu.
18 Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu.
19 Bay keng manam, “Hee, bay ta kanlang i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu.”
20 Too ayé, kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten ku likò gamu.
21 Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling ge kè i knabasan?
22 Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang.

23 Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad samfulê di
gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò ani.
24 Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib tadè
tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal i gamu
kagfele. I dad Dyu, salngad ale di olib fele. Midul
klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang di
tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

25 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu i là fa
fgadè Dwata di munan du fye là fandamyu ku too
gamu gmadè. Di bang ani, nun dad Dyu magéng
ulula, na là ftoo ale, bay ftoo ale kadang di satu du.
Bay silang ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala
nalék Dwata, ta sdulê ale ftoo.
26 Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man Tnalù
Dwata,
"I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee sasè
mdà di bel Dyékob.
27 Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i dad
salàla."
28 Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen, mgimò ale
dnuen Dwata du fye nun orasyu gamu dad ise Dyu
galwà. Bay mdà di kalék Dwata dale, là mgilih i
kalbong nawan dale du mdà di dad gutambulla.
29 Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to
ta nalékan na banlén kafye.
30 Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di Dwata di
munan, bay ani, ta kando Dwata gamu mdà di là
kimen i dad Dyu.
31 Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras ani du
fye too fite Dwata i kakdon dale salngad i ta kfiten
dun di gamu.

32 Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du fye nun
kfagun fite i kakdon di kdeela.

I kdayen di Dwata

33 Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kngalam i
kfulungan na i gnadèan! Landè to gmadè i fnaleh
nawan. Na landè to galmabat i dad kfagun.
34 Man i Tnalù Dwata,
"Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gmagan
famngewe kenen?
35 Simto gmagan mlé kenen i balù détan du fye
bnalasan?"
36 Du kenen mimò i kalbong kdeen, na mlawil
kalbong kdee fagu di kenen, na kenen mfun
kalbong kdee. Lo kenen i magdayen kel di landè
sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

1 Taman, dad flanek, mdà di bong kakdo Dwata
di gito, yé fnigu di gamu, bléyu i ktoyu di kenen
salngad i mto dsù mtiu na gamflehew di kenen, du
ani i gten kfangamfù.
2 Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay
fafalamiyu i ktoyu fagu di kafatlasyu i fandamyu
di Dwata, du fye gadèyu ku dét i fye na sikof knayè
Dwata.
3 Na mdà di kafye blé Dwata di do, ani man-gu di
kdeeyu. Nangyu fandam ku mdatah gamu di glut
kagkahyu, bay fdanàyu kafdamyu i ktoyu glalò di
kalbong i kaftoo blé Dwata di gamu.
4 I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat satu.

5 Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee
ato, lo satu laweh guglamto di ksasatuto ku Krayst,
na kat satu di gito nun alel di dademe.
6 Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé
Dwata mdà di kafyen di gito. Ku yé gnagan blé
Dwata di gito tmugad i ta fgadè Dwata, nimòto ani
glalò di kaftooto.
7 Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng, bléto
i ktoto di ktabeng. Ku yé gnaganto tamdò, bléto i
ktoto di katdò.
8 Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal nawa i
dademe, tooto blé i ktoto déé. Ku yé gnagan blé
Dwata di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i
kabléto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito mebe,
fandufto i kebeto. Ku yé gnagan blé Dwata di gito
kamdo, too ato flehew di kimòto dun.

9 Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu. Knagolyu i
sasè, na lalòyu i fye.
10 Too gamu salbong nawa du ta saflanek gamu
di ku Krayst, na too gamu safè.
11 Falgad gamu, na nang gamu falweh. Finityu
nawayu mimò fye di Amuto.
12 Too gamu flehew du nun fandenyu. Fan-
tahàyu i nawayu di dad kaflayam gafat di gamu,
na too gamu fduf dmasal.
13 Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè, na
nafèyu i dad to magu slob di gumnèyu.

14 Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye i dad
to falmayam gamu. Dnasalyu ale, na nangyu ale
falnagi.
15 Flehew gamu magin di dad to lehew, na mngel
gamu magin di dad to mngel.

16 Sanngadyu i nawayu. Nang gamu fdatah, bay
dnawatyu i dad mdanà nimò. Nangyu fandam ku
too gamu fulung.
17 Ku nun to famsasè gamu, nangyu bnalas sasè.
Bay yé nimòyu i fye di mata i dad to.
18 Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe to.
19 Dad flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay bayàyu
di Dwata i malas, du man di Tnalù Dwata, "Man i
Amu, do i malas."
20 Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, "Ku bitil i
dmuen ge, fankaanam, ku malinum kenen, finu-
mam." Du fagu déé, myà kenen di sasè nimòan.
21 Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i sasè
fagu di fye.

13

Nafètо i dad ganlal di gubirnu

1 Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad ganlal di
gubirnu. Yé gumdà i kdee glal di Dwata, na i dad
to nun glal, yé kagdàan di Dwata.
2 Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan knang i
fdak Dwata. Na nè i to mimò ayé, ta gafnin i flayam
di kton.
3 I dad to mimò tluh, là gten ale likò di dad
ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò sasè. Taman,
fanyem nimòam du fye là likò ge di dad ganlal, bay
balingla ge dag.
4 Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò i
gamfye di gamu. Bay ku sasè nimòyu, gten gamu
likò di dale, du dale i falmayam gamu. Du dale i lê
snalig Dwata falmayam i dad to mimò sasè.

5 Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal,
ise ku lo mdà di klikòyu i kalbut Dwata, bay lê fye
landè kalngawèyu.
6 Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad
ganlal, talbahò ale di Dwata du nimòla i dale alel.
7 Taman, bnayadyu i kdee buhis, na nafèyu na
dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

8 Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng landè
kti dunan i kasakdo. Nè i to lmalò ani, ta gimenan
i uldin.
9 Ani man i uldin, "Nang ge lmafà, nang ge manò,
nang ge tmaku, na nang ge mibal." I kdee ani na i
dademe, glam di lo satu uldin, "Kanbongam nawa
i dademe to salngad kakdom i ktom."
10 I to kambong nawa di dademen to, là ti glasan
mimò sasè di dale. Taman, i kakdo, yé gugdohò i
uldin.
11 Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu ku dét
kagkah i banwe di mdu ani. Taman, mukat gamu
du ta too mdadong i kagalwàyu, mas mdadong fa
di katbùyu ftoo.
12 Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i flafus.
Taman, knangto i dad nimò nfun i kifuh, na nwèto
i kdee gnamit di kasfati, du gamu dad sundalu
nfun i lwa.
13 Tooto fanye baluto du gito dad to ta mnè di
lwa. Nangto mimò sasè di kaflehewto, nang ato
magin di dademe magyà nimò, nang ato sbalew,
na nang ato mafè nawa.
14 Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst di ktoyu, na
nangyu banlé dalan i sasè, tàyu gimen knayè i
ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

1 Dnawatyu i mlungay di kaftoo, na nangyu sangil.
2 Nun dad ftoo fakay kmaan balù dét uten dun,
bay i dad mlungay di kaftoo, lo yé knaanla gulay.
3 I to kmaan balù dét uten dun, là fakayan nadoy
i to lo kmaan gulay. Na i to lo kmaan gulay, là
fakayan nukum i to kmaan balù dét uten dun, du
dnawat Dwata ale.
4 Simto mlé ge kdatah mukum di fasak i dademe
to? Lo yé nun ktoo mukum kenen i Amun, ku
gimòan i dad fimò kenen, ku demen là. Na gtadag
kenen, du i Amu i tmabeng dun.
5 Nun dad to, yé fandamla na nun du mas mab-
tas di dademe du, na nun dad to, yé fandamla
salngad kabtas i kdee du. Bay kat satu to, nun
ktoon malék ku nè i fabtasan.
6 Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du mdà
di kafèan i Amuto. Nè to kmaan balù dét uten
dun, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du
fasalamat kenen di Dwata. Na nè to lo kmaan
gulay, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du
lê kenen fasalamat.
7 Landè balù satu di gito mangfun i kton, balù
mto kenen, ku demen mati.
8 Du ku mto ato, Dwata mfun gito. Na ku mati
ato, lê Dwata mfun gito. Taman, mto ku demen
mati, Dwata mfun gito.
9 Du ani duen Krayst fafati na lê mték du fye
mgimò kenen Amu di dad mto na dad ta mati.
10 Ge i lo kmaan gulay, kan ku nukumam i
kmaan balù dét uten dun? Na ge i kmaan balù dét

uten, kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay? Du i
kdeeto tadag di kanfe Dwata du nukuman ato.
11 Du man di Tnalù Dwata,
“Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i kdee
dad to, na dnilèla do i Dwata.
12 Taman, kat satu di gito, tnimelan di Dwata i kdee
ta nimòan.

Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dademeyu

13 Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye, nangto
mimò balù dét gumdà i flanekto gamsalà.
14 Mdà di ksasatugu di Amuto Dyisas, ta toogu
gadè landè uten ku magsik di kite Dwata. Bay ku
yé kafdam i to dun, magsik i satu uten, magsik ayé
di kenen.
15 Taman, ku yé gumdà i flanekam malmo du
mdà di uten knaanam ayé, landè kakdom dun.
Ta fafati Krayst di kenen, taman nangam falmo
kenen lo mdà di uten.
16 Nangam nimò gumaslen i man nawam fye di
ge.
17 Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata i kakaan
na kinum, bay lo i katluh, i ktanak nawa, na i
klehew blé Mtiu Tulus.
18 Na ku salngad ayé klalòto ku Krayst, too lehew
Dwata meye gito, na dag i kdee dad to ato.
19 Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé
ktanak na kbagal di kat satu.
20 Nangam lanbà i nimò Dwata fagu di
knaanam. Landè knaan sasè di Dwata, bay yé
sasè ku gamsalà i flanekam mdà di knaanam.
21 Là fye kmaan karni, ku demen minum i gam-
langal, ku demen mimò balù détan ku gamfalmo i
flanekam.

22 Taman, ku dét kaftoom gablà di dad tdò ani,
lo ge na Dwata i sgadè. Nun kafye i to là msamuk i
fandaman di kimòan i kdee nagin nawan.
23 Bay ku kmaan kenen, blaam lwe nawan,
nukum Dwata kenen, du i kakaanan là fdàan dun
di kaftoon. Na i nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

1 Gito dad to ta kamgis di kaftoo, tnabengto i dad
mlungay mebe i dad klidùla. Na nangto lo nimò i
gamfye di gito.
2 Yé gten nimòto, flehew di dademeto ftoo du yé
gamfye di dale du fye mbagal ale di kaftoola.
3 Du là flehew Krayst i kenen kto, bay man i
Tnalù Dwata, “Do gugtadè i kdee ktalùla sasè di
ge.”
4 Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta gsulat du fye
matdò ato, na fagu déé, gamdawat ato fanden fagu
di ktahà nawa na di kinit nawa blé i Tnalù Dwata
di gito.
5 Dwata gumdà i ktahà na kinit nawa. Mulà
moon banlén gamu gnagan samsatu i fandamyu
fagu di klalòyu ku Krayst Dyisas,
6 du fye masasatu i kdeeyu dmayen di Dwata,
Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

7 Taman, too gamu sdawat salngad i kdawat
Krayst gamu, du fye magdayen i Dwata.
8 Du ani man-gu di gamu. Dek Krayst di dad
Dyu du fye fiten i kagsalig Dwata dmohò i dad
fakangan di dad gutambulla,

9 na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du mdà di
kakdon. Du man i Tnalù Dwata,
“Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad ise Dyu.
Lmingag agu dmayen i dagitam.”
10 Na lê man i Tnalù Dwata,
“Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to nalék
Dwata.”
11 Na lê man i Tnalù Dwata,
“Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu. I kdeeyu dad
to, tooyu kenen dnayen.”
12 Na lê man Isaya,
“Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du kenen
magot i dad ise Dyu, na mgimò fandenla.”
13 Dwata gumdà i fanden. Mulà moon fananòan
gamu i kdee klehew na ktanak nawa fagu di
kaftooyu di kenen, du fye midul kbagal i kafdenyu
fagu di gnagan i Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

14 Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò gamu
kafye, na kdee kaglabat, na ta fakay gamu satdò.
15 Bay too minit i ksulatgu ani gablà di dad
fafaldamgu gamu. Yé duenan minit du mdà di
kdatah blé Dwata do,
16 du fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas di dad
to ise Dyu. Salngad agu di dad to mnè di bleng
i Dwata na dad to du tdògu i Fye Tulen mdà di
Dwata di dad ise Dyu fye mgimò ale dsù gten
dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu Tulus.
17 Taman, mdà di ksasatugu ku Krayst Dyisas,
fakaygu dag i ta nimògu di Dwata.
18 Là likò agu tmulen i ta man Krayst na i dad
nimòan fagu di do di kebegu i dad ise Dyu lmalò di
Dwata fagu di ktalùgu,

19 na lê fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na lê man
di gnagan i Tulus Dwata. Taman, di kagugu mdà di
Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too sikof i katdògu i
Fye Tulen gablà ku Krayst.
20 Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di dad
banwe là fa lminge gablà ku Krayst du fye là baling
agu fdak gumnè di ta gufdak dademe.
21 Yé man i Tnalù Dwata,
"Mite i là fa tnulen di munan gablà di kenen, na
galmabat i dad là fa lminge gablà di kenen."

I fandam Pol lmauy di Roma

22 Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di gamu,
bay dee gamblabal do.
23 Bay ani, du ta fnge i nimògu di dad banwe dini,
na du ta mlogu mayè lmauy gamu,
24 taman, yé kayègu nimò ani, du fye site ato là
mlo di kagugu salu ditù di Éspanya du fye sgalak
ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku begyu
agu tnabeng di kaflesgu gatù.
25 Bay funagu salu di Dyérusalém du tundagu i
tabeng di dad to ftoo ditù.
26 Du too lehew i dad simbahan di Masidunya na
Akaya di ktabengla i dad to ftoo mnè di klimah di
Dyérusalém.
27 Mdà di dale i nimòla ayé, na lê gten ale
tmabeng i dad to ayé. Du i dad ise Dyu, ta nun
alella di dad knun gdawat i dad Dyu di kaftoo,
taman yé gten ku lê nun alel dad Dyu di knun di
tah tanà gfun dad ise Dyu.
28 Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di dale,
ta kdàgu salu ditù di Éspanya, na magu agu déé di
gamu.

29 Fantoogu ku ta salu agu déé di gamu, nun dad
kafye nimò Krayst di gito.
30 E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas
Krayst na di kakdo blé i Mtiu Tulus, mni agu di
gamu, tooyu agu tnabeng dmasal.
31 Dmasal gamu du fye kanlung Dwata agu mdà
di dad là ftoo ditù di Dyudiya, na dnawat dad to
Dwata di Dyérusalém i nimògu.
32 Taman, ku mayè Dwata, lehew agu salu déé di
gamu, na ftud agu di safédyu.
33 Mulà moon i Dwata gumdà i ktanak magin
gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

1 Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i tmabeng
di simbahan di Sinkriya.
2 Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen du yé gten
nimò i dad to ta nfun Dwata, na tnabengyu kenen
di dad kalnidùan, du ta dee to gtabengan, na balù
do, ta lêan agu gtabeng.
3 Febegu kumusta di dale Prisila na Akwila, i
dademegu mimò i nimò Krayst Dyisas.
4 Gatlagad ale fafati mdà di kakdola do. Ise ku lo
do fasalamat di dale, bay lê man dad simbahan i
dad ise Dyu.
5 Lêyu man “kumusta” di dad ftoo gal smimba di
gumnè ale Prisila.

Manyu “kumusta” di demegu sgalak Ipinitu, i
too tnanin to ftoo ku Krayst di kabal Asya.
6 Kumusta di ku Méri, i too fduf tmabeng gamu.

7 Kumusta di ku Androniku na Dyunya, i dade-
megu Dyu gagin do blanggù. Too dilè dad to dek
Dyisas Krayst ale, na muna ale di do ftoo.
8 Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu sgalak
di kaftoo di Amuto.
9 Kumusta ku Urbanu, i demegu mimò i nimò
Krayst, na di ku Istaki, i demegu sgalak too mab-
tas.
10 Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i kimenan
ku Krayst. Na kumusta di familya Aristobulu.
11 Kumusta ku Hérodyun, i Dyu salngad do, na di
dad flanekto ftoo glam di familya Narsisu.
12 Kumusta di ku Trifina na Trifusa, i mimò i
nimò Amuto, na lê man di ku Pirsida, i flanekgu
kanbonggu nawa ta bong mgimòan.
13 Na kumusta di ku Rufu, i fduf snalig i Amuto,
na di yêan gal mifat do salngad i ngàan.
14 Kumusta ku Asinkritu, Fligunti, Hirmis, Pa-
troba, Hirma, na di kdee dad flanekto ftoo déé di
safédla.
15 Kumusta di ku Filulugu na Hulya, Néryu, na i
libunan, na lê man di ku Olimpa, na di kdee dad to
ftoo magin di dale.
16 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu kak-
doyu dale. I kdee dad simbahan nfun Krayst febe
kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

17 Dad flanek, ani toogu fni di gamu, mantay
gamu, na niwasyu i dad to gumdàyu masgalel
na smamuk i kaftooyu, na i là mimen di tdò ta
dnawatyu.
18 Du i dad to salngad ayé, là nimenla i Amuto
Krayst, yé lola nimen i knayè iballa. Fagu di

mganag na di fye kastulenla, fan-gawla dad to kulang gnadè.
19 Too agu lehew gablà di gamu du ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu ku too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung gamu mimò sasè.
20 Di là mlo ani, Dwata gumdà i ktanak nawa, fnisanan Satanas, na kahan di dungan falel blìyu.
Mulà moon ku magin di gamu i kafye i Amuto Dyisas.
21 "Kumusta gamu," man Timoti, i tmabeng do di nimò Dwata, na lê man Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dademegu Dyu.
22 Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe "Kumusta" di gamu di dagit i Amuto.
23 Yé man Gayus, "Kumusta gamu." Kenen gal gutadègu na mifat do, na lê kenen mfun gumnè gustifun i dad to ftoo. Na lê kumusta mdà di ku Irastu, i gal magot filak di syudad, na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

24 Mulà moon magin di kdeeyu i kafye Amuto Dyisas Krayst. Amén.
25 Dnayento i Dwata! Gaganan fambagal gamu fagu di Fye Tulen tdògu gablà di ku Dyisas Krayst, na fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan buni di ta too mlo.
26 Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé di kdee banwe fagu di sulat i dad tugad Dwata du yé dek i too maltulus Dwata du fye ftoo i kdee, na mimen ale.
27 Dnayento i too maltulus Dwata fagu di ku Dyisas Krayst kel di landè sen. Amén.

I Falami Kasafnè (New Testament)
New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a